

Lausunto ympäristö- ja vesitalousluvan uusimishakemuksesta kalankasvatusta varten Österholmin edustalla ja talvisäilytystä varten Lindön edustalla Iniössä; Oy Lyckans Fisk Ab

Rakennus- ja ympäristölautakunta 17.04.2024 § 61
159/11.01.00/2024

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Tomas Kull, puh. 040 488 5970
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Oy Lyckans Fisk Ab on hakenut Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ympäristö- ja vesitalousluvan uusimista kalojen kasvattamiseksi verkkoaltaissa yhteisellä vesialueella Iniö Söderby samfällda vattenområde 445-672-876-1 Österholmin saaren luoteispuolella sekä kalan talvisäilytyksen toteuttamiseksi Lindön ja Tallklobbenin saarten välisessä salmessa. Aluehallintovirasto on pyytänyt Paraisten kaupungin, Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Paraisten kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa hakemuksesta (ESAVI/39748/2023) 2.4.2024 mennessä. Lisäaikaa on pyydetty 25.4.2024 asti.

Kalankasvatus Österholmin edustalla aloitettiin 1990-luvulla. Olemassa olevan Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.4.2014 myöntämän ympäristö- ja vesitalousluvan (ESAVI/247/04.08/2011) mukaan Österholmin laitoksella käytettävä rehu saa sisältää enintään 970 kg fosforia ja enintään 7 300 kg typpeä vuodessa, kun taas talvisäilytyksessä käytettävä rehu saa sisältää enintään 100 kg fosforia ja enintään 700 kg typpeä vuodessa. Lupa on voimassa 31.12.2024 asti tai siihen saakka, kunnes uusi lupa-asia on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä, mikäli uusittu hakemus jätetään viimeistään 31.10.2023 ja edellyttäen, että hakijalla on vuokrasopimuksen nojalla käyttöoikeus vesialueeseen.

Yleistä

Österholmin edustalla olevalla laitoksella kasvatetaan kirjolohta kuudessa kelluvassa verkkoaltaassa, joiden koko on yhteensä enintään 2 300 m². Verkkoaltaiden syvyys on seitsemän metriä. Arvioitu kasvu on noin 111 tonnia kalaa vuodessa. Talvisäilytyspaikalla pidetään yhteensä noin 150 tonnia kalaa 10–12 kelluvassa verkkoaltaassa, joiden koko on yhteensä enintään 3 800 m². Talvisäilytykseen haetaan kalaa Österholmin laitoksen lisäksi myös hakijan Patlotin ja Stenskarin saarten edustalla sijaitsevilta laitoksilta. Talvisäilytyspaikkaa saa käyttää 1.11.–15.5. Kala perataan hakijan perkaamalla Iniön Söderbyssä.

Vuosina 2018–2022 kasvu on ollut keskimäärin 111 tonnia kalaa vuodessa, kun taas vesistön ravinnekuormitus samana ajanjaksona on ollut keskimäärin 390 kg fosforia ja 4 232 kg typpeä vuodessa (taulukko 1). Vertailun vuoksi voidaan mainita, että vesistön keskimääräinen ravinnekuormitus on vuosina 2006–2011 ollut 520 kg fosforia ja 4 200 kg typpeä vuodessa.

Taulukko 1. Kasvu sekä vesistön ravinnekuormitus vuosina 2018–2022

Vuosi	Kasvu (kg/vuosi)	Fosforikuormitus (kg/vuosi)	Typpikuormitus (kg/vuosi)
2018	96 515	456	4 632
2019	110 572	381	4 239
2020	116 530	371	4 086
2021	113 022	376	4 191
2022	118 430	365	4 013
Keskimäärin:	111 014	390	4 232

Toteutettujen vesistötutkimusten mukaan toiminnalla on ollut lievä rehevöittävä vaikutus veden laatuun. Merialueen ekologinen tila on tyydyttävä.

Rehu

Österholmin laitoksella käytetään 121 tonnia kuivarehua vuodessa. Rehu sisältää 835 kg fosforia ja 7 300 kg typpeä. Talvisäilytyksessä käytetään 11 tonnia kuivarehua vuodessa. Rehu sisältää 100 kg fosforia ja 700 kg typpeä. Toiminnassa käytetään pelkästään itämerirehua, joka on valmistettu Itämeren alueelta peräisin olevista kaloista ja muista raaka-aineista. Ruokinta toteutetaan tietokoneohjatuilla heiluriruokkijoilla.

Jätteet

Toiminnassa syntyvät jätteet ovat kuolleet kalat, 2 500 kg/vuosi, ja rehusäkit, 375 kg/vuosi. Kuolleet kalat toimitetaan biokaasulaitokseen, kun taas rehusäkit toimitetaan jätekeskukseen.

Kemikaalit

Verkkoaltaat käsitellään kiinnittymiseneston toteuttamiseksi Flexgard-antifouling-valmisteella, 900 litraa/vuosi.

Kaavoitus

Alueella on maakuntakaava ja yleiskaava. Iniön yleiskaavassa (hyväksytty 18.9.2000) Österholmille ja viereiselle Medelholmenille sekä Lindölle, Tallklobbenille ja Vitskärille on osoitettu loma-asuntojen alueita.

Lähiympäristö

Österholm ja viereinen Medelholmen ovat rakentamattomia. Lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee Hummelskärenillä noin 1,3 km päässä kasvatuslaitoksesta ja Lindöllä noin 400 metrin päässä talvisäilytyspaikasta. Österholmin eteläpuolella avautuu Mossalafjärden ja Österholmin pohjoispuolella sijaitsevat Salmisfjärden ja Perkalafjärden. Lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat Salmisin, Lehamin ja Kvelotin saarilla yli 2,3 km päässä. Lähimmät Natura-alueet sijaitsevat Salmisin (Iniö öar FI0200047), Lehamin (Hallonnäs FI0200169) ja Helgön (Keistiö flador FI0200071) saarilla yli 2,3 km päässä. Toiminnalla ei ole vaikutusta lintudirektiivin lajeihin eikä Salmisin pähkinäpensaslehtoihin ja lehtoniittyihin. Helgön kluuvijärvi on jo erottunut merestä.

Toiminnan valvonta

Toiminnan vaikutusta vesiympäristöön seurataan Kustavin ja Iniön merialueiden koordinoitussa velvoitetarkkailussa. Tutkimukset suorittaa Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy valvontaviranomaisen (Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Oheismateriaali

Linkki hakemusasiakirjoihin: <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2591077>

Vaikutusten arviointi

Kalankasvatus verkkoaltaissa aiheuttaa ravinnepäästöjä (typpi, fosfori) ja happea kuluttavia aineita vesistöihin. Saaristomerellä kalankasvatus aiheuttaa 4 prosenttia ihmisperäisestä fosforikuormituksesta ja 2 prosenttia typpikuormituksesta. Koko merialueella kuormitus on 2 prosenttia fosforin osalta ja 1 prosentti typen osalta. Verrattuna 1990-luvun alkuun kalankasvatuksesta tuleva fosforikuormitus on vähentynyt 74 prosenttia ja typpikuormitus 64 prosenttia parantuneiden kasvatusmenetelmien ja paremman rehun ansiosta. Valtakunnallisella tasolla kalankasvatuksen aiheuttamilla ravinnepäästöillä ei tällä hetkellä ole suurta merkitystä. Paikallisesti päästöt voivat kuitenkin aiheuttaa rehevöitymisongelmia. Veden ravinnepitoisuuden kasvun määrä ja tämän

seuraukset riippuvat kuormituksen määrästä suhteessa vallitseviin laimennusolosuhteisiin. Kyseessä olevan Österholmin kasvatuspaikan laimennusolosuhteet ovat hyvät ja toteutettujen vesistötutkimusten mukaan toiminnalla on ollut lievä rehevöittävä vaikutus veden laatuun.

Kalankasvatus edistää kotimaisen elintarviketuotannon turvaamista ja luo merkityksellisiä työpaikkoja saaristoon.

Esittelijä

Johtava ympäristönsuojelutarkastaja Päivi Paavilainen, puh. 040 6277 470
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon asiassa (ESAVI/39748/2023):

Rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että Oy Lyckans Fisk Ab:lle voidaan myöntää hakemuksen mukainen ympäristö- ja vesitalouslupa kalankasvatusta varten Österholmin edustalla ja talvisäilytystä varten Lindön edustalla. Lupamääräyksiä annettaessa tulee ottaa huomioon toiminnan vaikutus yleiskaavassa osoitettuihin loma-asuntojen alueisiin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Kaupunginhallitus (tiedoksi)
Liedon kunnan ympäristöterveydenhuolto (tiedoksi)